KOMISJONI OTSUS,

28. mai 2009,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/769/EMÜ tinaorgaaniliste ühendite turustamise ja kasutamise piirangute osas eesmärgiga kohandada direktiivi I lisa tehnika arenguga

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 4084 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/425/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiivi 76/769/EMÜ liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses teatavate ohtlike ainete ja valmististe turustamise ja kasutamise piirangutega, [1] eriti selle artiklit 2a,

ning arvestades järgmist:

(1) Kolme asendajaga tinaorgaanilisi ühendeid kasutati varem laialdaselt laevade saastumisvastastes värvides. Kuid ilmnes, et sellised värvid on veeorganismidele ohtlikud endokriinseid häireid põhjustava toime tõttu. Seetõttu piirati tinaorgaaniliste ühendite kasutamist saastumisvastastes värvides direktiiviga 76/769/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 782/2003 tinaorgaaniliste ühendite keelamise kohta laevadel. [2] Lisaks sellele ei ole kolme asendajaga tinaorgaanilisi ühendeid enam lubatud kasutada biotsiididena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivile 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist. [3] Seevastu võib ühendusse endiselt tuua tooteid, mis on selliste biotsiididega töödeldud.

(2) Kahe asendajaga tinaorgaanilisi ühendeid, sealhulgas dibutüültinaühendeid (DBT-ühendid) ja dioktüültinaühendeid (DOT-ühendid), kasutatakse laialdaselt tarbijale ettenähtud toodetes, milles neil on kas stabilisaatori või katalüsaatori funktsioon.

(3) On selgunud, et tinaorgaaniliste ühendite kasutamine tarbijale ettenähtud toodetes on ohtlik inimeste, eelkõige laste tervisele. Mitmesugustest tarbijale ettenähtud toodetest põhjustatud eririskid laste ja täiskasvanute tervisele on kindlaks tehtud riskianalüüsis, [4] mida kinnitab tervise ja keskkonnariskide teaduskomitee oma 30. novembri 2006. aasta arvamuses. [5]

(4) Kuigi nii kahe kui ka kolme asendajaga tinaorgaanilistel ühenditel on ühtviisi kahjulik mõju tervisele, nimelt kumuleeruva iseloomuga immunotoksiline toime harknäärme kaudu, on kolme asendajaga ühendite (nagu näiteks TBT- ja TPT-ühendite) toime tugevam kui kahe asendajaga ühenditel (DOT- ja DBT-ühendid). Lisaks sellele võivad kolme asendajaga tinaorgaanilised ühendid, mis eralduvad kas tarbijale või kutsealaseks tegevuseks ettenähtud toodetest, avaldada kahjulikku toimet keskkonnale, eelkõige veeorganismidele. Seetõttu tuleks kehtestada kolme asendajaga tinaorgaanilisi ühendeid sisaldavate toodete suhtes rangemad piirangud.

(5) Teatavad dibutüültinaühendid (dibutüültinadikloriid, CASi nr 683–18-1 ja dibutüültinavesinikboraat, CASi nr 75113-37–0) klassifitseeritakse varsti nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ [6] raames reproduktiivtoksilisteks aineteks (2. kategooria) ning selliste ainete ja neid aineid sisaldavate segude müük tarbijatele on seejärel keelatud. [7] Rangemad piirangud tuleks seetõttu kehtestada toodetele, mis sisaldavad DBT-ühendeid, nii et kasutamist lubataks täiendavaks ajavahemikuks üksnes sel juhul, kui muid sobivaid lahendusi ei ole, nagu näiteks katalüsaatoritena hermeetikutes RTV-1 ja RTV-2, värvides ja katteainetes või PVC stabilisaatoritena teatavates toodetes (näiteks kattekihiga kangastes, PVCst profiilides), et võimaldada töötada välja muud sobivad lahendused või kui asjaomaste toodete kohta on olemas täpsemad õigusaktid.

(6) Kõige suurem on kokkupuude DOT-ühenditega teatavate eriotstarbeliste tarbijale ettenähtud toodete puhul, nagu näiteks trükimustrilised tekstiiltooted, kindad, jalatsid, seina- ja põrandakatted, naiste hügieenitooted, mähkmed ja kahekomponendilised silikoonvormid.

(7) Hoolimata sellest, et enamike kasutusalade jaoks, mida tuleks piirata, on alternatiivlahendused olemas, on teatavatel DOT- ja DBT-ühendeid sisaldavate toodete tootjatel vaja piirangutega kohanemiseks aega, mistõttu tuleks selliste toodete jaoks ette näha asjakohane üleminekuaeg.

---

[1] EÜT L 262, 27.9.1976, lk 201.
[2] ELT L 115, 9.5.2003, lk 1.
[3] EÜT L 123, 24.4.1998, lk 1.
[4] Risk assessment studies on targeted consumer applications of certain organotin compounds (Teatavate tinaorgaaniliste ühendite sihtotstarbeliste tarbijarakenduste riskianalüüside uuringud). 2005. aasta septembris valminud RPA uurimus. http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/studies_en.htm
[5] Vt http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/scher_opinions_en.htm
[6] EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.
[7] Vastavalt direktiivi 76/769/EMÜ kirjetele 29, 30 ja 31.

(8) Seepärast tuleks direktiivi 76/769/EMÜ vastavalt muuta.

(9) Käesoleva otsusega ei piirata ühenduse õigusaktide kohaldamist, millega on töötajate kaitseks kehtestatud miinimumnõuded, mis sisalduvad nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiivis 89/391/EMÜ ([1]) töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamise kohta ning sellel põhinevates üksikdirektiivides, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivis 2004/37/EÜ töötajate kaitse kohta tööl kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest (kuues üksikdirektiiv nõukogu direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) (kodifitseeritud versioon) ([2]) ja nõukogu 7. aprilli 1998. aasta direktiivis 98/24/EÜ töötajate tervise ja ohutuse kaitse kohta keemiliste mõjuritega seotud ohtude eest tööl (neljateistkümnes üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ ([3]) artikli 16 lõike 1 tähenduses).

(10) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas ohtlike ainete ja valmististe tehniliste kaubandustõkete kõrvaldamist käsitlevaid direktiive tehnika arenguga kohandava komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 76/769/EMÜ I lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 28. mai 2009

Komisjoni nimel

asepresident

Günter VERHEUGEN

([1]) EÜT L 183, 29.6.1989, lk 1.
([2]) ELT L 158, 30.4.2004, lk 50. Parandatud väljaandes ELT L 229, 29.6.2004, lk 23.
([3]) EÜT L 131, 5.5.1998, lk 11.

LISA

Direktiivi 76/769/EMÜ I lisa kirjesse 21 „Tinaorgaanilised ühendid" lisatakse järgmised lõiked:

„4. Kolme asendajaga tinaorgaanilised ühendid

a) Kolme asendajaga tinaorgaanilisi ühendeid, nagu tributüültinaühendid (TBT-ühendid) ja trifenüültinaühendid (TPT-ühendid), ei tohi pärast 1. juulit 2010 kasutada toodetes, kui tina sisaldus tootes või selle osas on suurem kui 0,1 massiprotsenti.

b) Tooteid, mis ei vasta lõike 4 punkti a nõuetele, ei tohi pärast 1. juulit 2010 turule viia, välja arvatud sellised tooted, mis on ühenduses enne nimetatud kuupäeva juba kasutusel.

5. Dibutüültinaühendid (DBT-ühendid)

a) Dibutüültinaühendeid ei tohi pärast 1. jaanuari 2012 kasutada üldsusele turustatavates segudes ja toodetes, kui tina sisaldus tootes või selle osas on suurem kui 0,1 massiprotsenti.

b) Tooteid ja segusid, mis ei vasta lõike 5 punkti a nõuetele, ei tohi pärast 1. jaanuari 2012 turule viia, välja arvatud sellised tooted, mis on ühenduses enne nimetatud kuupäeva juba kasutusel.

c) Erandina ei kohaldata lõike 5 punkte a ja b kuni 1. jaanuarini 2015 järgmiste üldsusele turustatavate toodete ja segude suhtes:

— ühe- ja kahekomponendilised toatemperatuuril kasutatavad vulkaniseerimishermeetikud (hermeetikud RTV-1 ja RTV-2) ja liimained,

— dibutüültinaühendeid katalüsaatorina sisaldavad värvid ja katteained, mis on toodetele kantud,

— pehmest polüvinüülkloriidist (PVC) profiilid ja pehmest polüvinüülkloriidist kõva polüvinüülkloriidiga koekstrudeeritud profiilid,

— dibutüültinaühendeid stabilisaatorina sisaldava PVCga kaetud kangad, mis on ette nähtud kasutamiseks välistingimustes,

— väljas paiknevad vihmaveetorud, rennid, liitmikud, katuse- ja fassaadikattematerjalid.

d) Erandina ei kohaldata lõike 5 punkte a ja b selliste materjalide ja esemete suhtes, mida reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 1935/2004 (toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta) (*).

6. Dioktüültinaühendid (DOT-ühendid)

a) Dioktüültinaühendeid ei tohi pärast 1. jaanuari 2012 kasutada järgmistes üldsusele kasutamiseks või tarnimiseks ettenähtud toodetes, kui tina sisaldus tootes või selle osas on suurem kui 0,1 massiprotsenti:

— nahaga kokkupuutumiseks ettenähtud tekstiiltooted,

— kindad,

— nahaga kokkupuutumiseks ettenähtud jalatsid või jalatsite osad,

— seina- ja põrandakattematerjalid,

— lapsehooldusvahendid,

— naiste hügieenitooted,

— mähkmed,

— kahekomponendilised vormikomplektid vulkaniseerimiseks toatemperatuuril (RTV-2 vormikomplektid).

b) Tooteid, mis ei vasta lõike 6 punkti a nõuetele, ei tohi pärast 1. jaanuari 2012 turule viia, välja arvatud sellised tooted, mis on ühenduses enne nimetatud kuupäeva juba kasutusel.

(*) ELT L 338, 13.11.2004, lk 4."